

Warszawa, dnia 25 kwietnia 2014 r.

NEWSLETTER PRAWNY

ORZECZNICTWO SĄDU NAJWYŻSZEGO

1. **Przestępstwa przeciwko obowiązkowi pełnienia służby wojskowej – samowolne oddalenie.**

Znamiona przestępstw określonych w art. 338 § 1, 2 albo 3 Kodeksu karnego (*dalej również: „KK”*) (samowolne oddalenie) mogą zostać wypełnione przez żołnierza zawodowego tylko wtedy, gdy samowolnie opuszcza on swoją jednostkę lub wyznaczone miejsce przebywania albo samowolnie poza nimi pozostaje w czasie służby regulowanym w art. 60 ust. 1 - 4 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz.U. z 2010 r., Nr 90, poz. 593 ze zm.), a zatem w czasie, w którym był zobowiązany do wykonywania obowiązków służbowych lub pozostawania w gotowości do ich wykonywania, co oznacza, że do czasu samowolnego oddalenia nie wlicza się dni i godzin wolnych od służby.¹

2. **Możliwość niezastosowania przez sąd art. 75 § 1 KK.**

Zgodnie z art. 75 § 1 KK sąd zarządza wykonanie kary, jeżeli skazany w okresie próby popełnił podobne przestępstwo umyślne, za które orzeczono prawomocnie karę pozbawienia wolności.

Sąd może nie stosować art. 75 § 1 KK w zakresie, w jakim Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 17 lipca 2013 r. (sygn. akt SK 9/10) uznał ten przepis za niekonstytucyjny, jeżeli obligatoryjny tryb zarządzenia wykonania kary wobec skazanego, co do którego w okresie próby orzeczono karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, prowadziłby do naruszenia Konstytucji RP w większym stopniu niż odstąpienie od tego trybu, z uwagi na szczególne okoliczności sprawy.²

3. **Podstawa dokonania wpisu wykreślenia hipoteki.**

Możliwość wytoczenia powództwa o stwierdzenie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym (art. 10 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece) w zakresie dotyczącym pierwszeństwa hipotek nie wyłącza interesu prawnego wierzyciela, któremu przysługuje hipoteka wpisana na niższym miejscu, w dochodzeniu ustalenia nieważności czynności prawnej ustanowienia hipoteki wpisanej z wyższym pierwszeństwem na rzecz osoby trzeciej (art. 189 Kodeksu postępowania cywilnego, *dalej również: „KPC”*). Orzeczenia sądu, wydane w takich postępowaniach, mogą stanowić podstawę dokonania wpisu wykreślenia hipoteki.³

4. **Czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nieruchomością wspólną.** Spółdzielnia mieszkaniowa może samodzielnie dokonywać czynności przekraczających

¹ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2013 r., Skład 3 sędziów, WZP 2/12, źródło: www.sn.pl.

² Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2014 r., Skład 3 sędziów, I KZP 30/13, źródło: www.sn.pl.

³ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2014 r., Skład 3 sędziów, III CZP 121/13, źródło: www.sn.pl.

zakres zwykłego zarządu nieruchomością wspólną (art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1222).⁴

5. **Zwrot wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych.**

W razie zwrotu na podstawie art. 102 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst Dz.U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 ze zm.) wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, zgłoszonego po wezwaniu do uiszczenia opłaty od sprzeciwu od wyroku zaocznego, przewodniczący wzywa ponownie do opłacenia sprzeciwu na podstawie art. 130 § 1 KPC.⁵

6. **Postępowanie o zawezwanie do próby ugodowej.**

Przepisy o jurysdykcji krajowej mają zastosowanie w postępowaniu o zawezwanie do próby ugodowej.⁶

7. **Wynagrodzenie kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej.**

W razie braku podstaw do pokrycia wynagrodzenia kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej na podstawie art. 179 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (*dalej również: „KRO”*), wynagrodzenie to jest pokrywane ze środków publicznych na podstawie przepisów o pomocy społecznej (art. 162 § 3 w związku z art. 178 § 2 k.r.o. i art. 53a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (jedn. tekst Dz.U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.)).

W postępowaniu o przyznanie wynagrodzenia kuratorowi osoby częściowo ubezwłasnowolnionej ze środków publicznych zainteresowanym jest gmina, na której spoczywa obowiązek wypłaty tego wynagrodzenia.

Postanowienie w przedmiocie wynagrodzenia kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej jest postanowieniem co do istoty sprawy, od którego przysługuje apelacja (art. 518 KPC).⁷

8. **Bieg terminu zasiedzenia prawa własności nieruchomości.**

Do biegu terminu zasiedzenia prawa własności nieruchomości nie zalicza się okresu jej posiadania w zakresie treści prawa użytkowania wieczystego.⁸

9. **Brak nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu.**

Wykonywanie uprawnień w zakresie wynikającym z decyzji wydanej na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości (tekst jedn.: Dz.U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64 ze zm.), stanowiącej tytuł prawny do ich wykonywania, nie prowadzi do nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu.⁹

⁴ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2014 r., Skład 3 sędziów, III CZP 122/13, źródło: www.sn.pl.

⁵ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2014 r., Skład 3 sędziów, III CZP 133/13, źródło: www.sn.pl.

⁶ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2014 r., Skład 3 sędziów, III CZP 3/14, źródło: www.sn.pl.

⁷ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2014 r., Skład 3 sędziów, III CZP 6/14, źródło: www.sn.pl.

⁸ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2014 r., Skład 3 sędziów, III CZP 8/14, źródło: www.sn.pl.

⁹ Uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2014 r., Skład 7 sędziów, III CZP 87/13, źródło: www.sn.pl.

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

1. Postępowanie przed sądami administracyjnymi; odrzucenie skargi kasacyjnej; prawo do sądu; dwuinstancyjność postępowania.

Art. 180 w związku z art. 178 i art. 176 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, 1101 i 1529) w zakresie, w jakim przewiduje odrzucenie, bez wezwania do usunięcia braków, skargi kasacyjnej niespełniającej wymogu zamieszczenia w niej wniosku o uchylenie lub zmianę orzeczenia wraz z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia lub zmiany:

- a) jest zgodny z wywodzoną z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadą przyzwoitej legislacji,
- b) jest niezgodny z art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 oraz z art. 78 Konstytucji, a także z wywodzoną z art. 2 Konstytucji zasadą ochrony zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa.¹⁰

2. Wznowienie wypłat emerytury.

Art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2013 r. poz. 666, 675, 1355 i 1717) w zakresie, w jakim wypłata świadczeń pieniężnych jest wznawiana od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o wznowienie wypłaty lub wydano decyzję z urzędu w związku z ustaniem przyczyny powodującej wstrzymanie wypłaty świadczenia pieniężnego, gdy świadczenie to nie mogło być doręczone z przyczyn niezależnych od wojskowego organu emerytalnego, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Przepis ten w powyższym zakresie traci moc obowiązującą z dniem 1 stycznia 2015 r.¹¹

3. Zwolnienie funkcjonariusza ABW ze służby; uprawnienie do świadczeń pieniężnych.

Art. 128 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu,¹² w brzmieniu obowiązującym do dnia wejścia w życie art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1351), w zakresie, w jakim pomija prawo do ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy niewykorzystany w roku zwolnienia ze służby oraz za urlopy zaległe funkcjonariusza zwolnionego ze służby z powodu dwukrotnego niestawienia się bez usprawiedliwienia przed komisją lekarską, do której został skierowany w celu określenia jego stanu zdrowia, jest niezgodny z art. 66 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.¹³

¹⁰ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 kwietnia 2014 r., SK 22/11, źródło: www.trybunal.gov.pl.

¹¹ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 kwietnia 2014 r., K 21/13, www.trybunal.gov.pl.

¹² Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 154, Nr 182, poz. 1228 i Nr 238, poz. 1578, z 2011 r. Nr 53, poz. 273, Nr 84, poz. 455, Nr 117, poz. 677 i Nr 230, poz. 1371, z 2012 r. poz. 627 i 908 oraz z 2013 r. poz. 628, 675 i 1351.

¹³ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 kwietnia 2014 r., SK 48/13, www.trybunal.gov.pl.

4. **Wysokość opłaty od skargi na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.**

Art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych¹⁴ jest niezgodny z art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3, art. 77 ust. 2 i art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.¹⁵

PROJEKTY ZMIAN W PRAWIE

1. **Ujednoczenie opłat za ogłoszenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.**

Ministerstwo Sprawiedliwości pracuje nad nowym rozporządzeniem dotyczącym wymagań technicznych dotyczących wydawania i rozpowszechniania Monitora Sądowego i Gospodarczego. Ma ono dostosować przepisy do zeszłorocznych nowelizacji ustawy regulującej wydawanie MSiG.

W projekcie znalazły się przepisy uzależniające cenę Monitora rozpowszechnianego za pomocą informatycznych nośników danych oraz środków komunikacji elektronicznej od kosztów rozpowszechniania MSiG w tej formie. Korzystniej dla przedsiębiorców wyglądać ma kwestia opłat - zarówno pierwsze, jak i kolejne ogłoszenia mają kosztować 100 złotych.

Obecnie ogłoszenie wpisu zmiany w KRS kosztuje więcej (250 zł) niż ogłoszenie pierwszego wpisu (100 zł).¹⁶

2. **Awizo z informacją o bieżących terminach.**

W zawiadomieniu o czekającej na poczcie przesyłce sądowej znajdzie się pouczenie o tym, że jej nieodebranie w terminie może powodować rozpoczęcie biegu terminów procesowych. Projekt w tej sprawie przygotowało Ministerstwo Sprawiedliwości. Przewiduje on nowy wzór zawiadomienia (powtórnego) o przesyłce z sądu. Na drugiej stronie dokumentu znajdzie się pouczenie o treści: "Doręczenie może powodować rozpoczęcie biegu terminów procesowych".¹⁷

WAŻNY TERMIN

➤ **1 kwietnia 2014 r. – 31 lipca 2014 r.**

Zgodnie z ustawą o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1717), ubezpieczeni muszą zdecydować, czy chcą, by część ich składki była jak dotąd odprowadzana do OFE, czy też przekazywana na subkonto w ZUS. Oświadczenie o dalszym pozostawaniu w OFE ubezpieczeni mogą złożyć między 1

¹⁴ Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594, Nr 152, poz. 1016 i Nr 197, poz. 1307, z 2011 r. Nr 92, poz. 531, Nr 106, poz. 622, Nr 149, poz. 887, Nr 163, poz. 981 i Nr 240, poz. 1431, z 2012 r. poz. 1101, z 2013 r. poz. 429 oraz z 2014 r. poz. 24 i 40.

¹⁵ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 kwietnia 2014 r., SK 12/13, www.trybunal.gov.pl.

¹⁶ Opracowanie: Monika Sewastianowicz, źródło: www.kancelaria.lex.pl.

¹⁷ Opracowanie: Monika Sewastianowicz, źródło: www.kancelaria.lex.pl.

kwietnia a 31 lipca 2014 r. Bierność, a więc niezłożenie oświadczenia, będzie równoznaczne z wyborem ZUS.¹⁸

➤ **30 kwietnia 2014 r.**

Stosownie do treści art. 41 ust. 7 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 z późn. zm.), do 30 kwietnia 2014 r. płatnicy składek powinni zweryfikować poprawność danych przekazanych do ZUS w imiennych raportach miesięcznych dotyczących 2013 r., a więc składanych od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. Obowiązek ten dotyczy więc imiennych raportów miesięcznych oraz deklaracji rozliczeniowych.

Jeśli płatnik stwierdzi nieprawidłowość przekazanych informacji powinien sporządzić miesięczny raport korygujący. Złożenie takiego raportu korygującego powinno nastąpić w terminie 7 dni od stwierdzenia nieprawidłowości.¹⁹

ZMIANY W PRAWIE

1. **Nowe przestępstwo skarbowe.**

Złożenie nieprawdziwej lub niezłożenie informacji o pojazdach samochodowych wykorzystywanych wyłącznie do działalności gospodarczej to nowy typ czynu zabronionego wprowadzony z dniem 1 kwietnia 2014 r. do Kodeksu karnego skarbowego. Zmiana ta wiąże się z ustawą z dnia 7 lutego 2014 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 312) określiła zupełnie nowe zasady odliczania VAT od pojazdów samochodowych, które obowiązują od 1 kwietnia 2014 r.²⁰

2. **Nowy wzór oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby fizycznej ubiegającej się o zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu cywilnym.**

Nowy wzór zawiera rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 lutego 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wzoru oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby fizycznej ubiegającej się o zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu cywilnym (Dz. U. poz. 366).

Rozporządzenie zmieniające obowiązuje od 5 kwietnia 2014 r.²¹

3. **Oplata za udostępnianie danych z CEiDG.**

Z dniem 4 kwietnia 2014 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 marca 2014 r. w sprawie sposobu obliczania wysokości oraz sposobu uiszczania opłat za udostępnianie danych z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (Dz. U., poz. 359). Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 39

¹⁸ Źródło: www.dziennikustaw.gov.pl.

¹⁹ Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (Dz.U. Nr 137, poz. 887), źródło: www.legalis.pl.

²⁰ Opracowanie: Marcin Mroziuk, RPE WK, źródło: www.kancelaria.lex.pl.

²¹ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wzoru oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby fizycznej ubiegającej się o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego z dnia 26 lutego 2014 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 340), źródło: www.legalis.pl.

ust. 7 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 672, ze zm.).

Zgodnie z art. 39 w/w ustawy, dane CEIDG mogą być udostępniane w inny sposób niż poprzez stronę internetową CEIDG. Organy administracji mogą otrzymywać te dane nieodpłatnie, po uprzednim ustaleniu z Ministrem Gospodarki warunków technicznych, zaś inne podmioty mogą uzyskać dostęp do danych z CEIDG (tzw. hurtowe udostępnianie danych) po zawarciu z Ministrem Gospodarki odpowiedniej umowy i wniesieniu opłaty. Sposób obliczenia tej opłaty został określony w wydanym rozporządzeniu.²²

4. **Nowa forma klauzuli wykonalności.**

Na mocy ustawy z dnia 7 lutego 2014 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. poz. 293), opublikowanej w dniu 10 marca 2014 r., od 10 kwietnia 2014 r. nadawanie klauzul wykonalności orzeczeniom sądu lub referendarza sądowego oraz ugodom zawartym przed sądem następować będzie bez spisywania odrębnej sentencji, a jedynie poprzez umieszczenie na tytule egzekucyjnym klauzuli.²³

CIEKAWOSTKI & INNE

➤ **ETS: Polska i Litwa ukarane za zakaz rejestracji aut z kierownicą po prawej stronie.**

Państwa członkowskie nie mogą zabronić, ograniczyć lub przeszkodzić rejestracji, sprzedaży, wprowadzania do ruchu bądź użytkowania pojazdów, części i oddzielnych zespołów technicznych ze względów związanych z ich konstrukcją, funkcjonowaniem, lub układem kierowniczym, jeżeli odpowiadają one wymogom dyrektywy 2007/46²⁴ oraz dyrektywy 70/311.²⁵

W Polsce i na Litwie, w których to państwach obowiązuje ruch prawostronny, dla celów rejestracji pojazdu układ kierowniczy powinien znajdować się po jego lewej stronie lub powinien zostać przeniesiony na tę stronę, jeżeli uprzednio znajdował się po prawej stronie.

Nałożony przez Polskę i Litwę obowiązek przeniesienia na lewą stronę kierownicy umieszczonej w samochodach osobowych po prawej stronie - jako warunek sprzeczny z w/w dyrektywami w zakresie dotyczącym pojazdów nowych oraz sprzeczny z przepisami prawa Unii z dziedziny swobodnego przepływu towarów w zakresie dotyczącym pojazdów uprzednio zarejestrowanych w innym państwie członkowskim - narusza prawo Unii Europejskiej. Zdaniem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, tego rodzaju środek wykracza poza to, co jest konieczne do zapewnienia bezpieczeństwa drogowego.²⁶

²² Źródło: www.legalis.pl.

²³ Ustawa o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego z dnia 7 lutego 2014 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 293), www.legalis.pl.

²⁴ Dyrektywa ustanawiająca ramy dla homologacji pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, części i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów.

²⁵ Dyrektywa w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do układów kierowniczych pojazdów silnikowych i ich przyczep.

²⁶ Tak wynika z wyroków Trybunału Sprawiedliwości z 20 marca 2014 r. w sprawach C-639/11 Komisja przeciwko Polsce oraz C-61/12 Komisja przeciwko Litwie., Opracowanie: Rafał Bujalski, RPE WKP, źródło: www.kancelaria.lex.pl.

➤ **ETPCz: kara dożywocia bez możliwości jej skrócenia stanowi niehumanitarne traktowanie.**

Europejski Trybunał Praw Człowieka w wyroku z 18 marca uznał, iż brak jakiegokolwiek możliwości warunkowego zwolnienia osoby skazanej na dożywotnie pozbawienie wolności stanowi niehumanitarne i poniżające traktowanie.²⁷

➤ **UOKiK: nowe klauzule niedozwolone.**

Rozszerzono katalog Rejestru Klauzul Niedozwolonych. Dwie z wpisanych do niego klauzul dotyczą osób korzystających z usług firm wynajmujących samochody:

- a) utrata wynajętego samochodu na skutek kradzieży, nie może stanowić podstawy do utraty całości lub części kaucji wpłaconej przez najemcę,²⁸
- b) za niedozwolone w umowach należy uznać postanowienia, które wyłączają odpowiedzialność wynajmującego za opóźnienia i straty spowodowane awariami samochodu lub innymi okolicznościami.²⁹

Trzecia z nowo dodanych klauzul odnosi się, do zakupów dokonywanych w sklepach internetowych - niedozwolone jest postanowienie umowne na mocy, którego sprzedawca przy zamówieniach płatnych dolicza niewielką opłatę przy odbiorze towaru.³⁰

➤ **RPO: za dużo informacji na wokandach sądowych.**

Zdaniem Rzecznika Praw Obywatelskich na sądowych wokandach niepotrzebnie umieszczane są informacje nie tylko o oskarżonych, ale często także o ich ofiarach i świadkach. To może naruszać dobra tych osób i stanowić nieproporcjonalną ingerencję w prawo do prywatności i ochrony danych osobowych. Stanowisko to RPO przedstawił w swoim wystąpieniu do ministra sprawiedliwości.³¹

²⁷ Tak wynika z wyroku Trybunału z 18 marca 2014 r. w połączonych sprawach nr 24069/03, 197/04, 6201/06 i 10464/07, Öcalan przeciwko Turcji., źródło: www.lex.pl.

²⁸ Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 stycznia 2014 r., sygn. akt XVII AmC 11122/12, źródło: www.uokik.gov.pl.

²⁹ Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 stycznia 2014 r., sygn. akt XVII AmC 11123/12, źródło: www.uokik.gov.pl.

³⁰ Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 30 stycznia 2014 r., sygn. akt XVII AmC 13296/12, źródło: www.uokik.gov.pl.

³¹ Źródło: www.kancelaria.lex.pl.